

Strand Line

Fra: _Postmottak OED
Sendt: 26. mai 2008 08:19
Til: Strand Line
Emne: VS: ref nr: 08/00202-50

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08/202-112	
DATO 26 MAI 2008	
AN	EKSP.

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Elisabeth Sæther [mailto:elisabeth@bellona.no]
Sendt: 23. mai 2008 12:09
Til: _Postmottak OED
Emne: ref nr: 08/00202-50

Viser til anmodning om høringsuttalelser den 11.04.08. Vedlagt ligger Bellonas kommentarer til forslag til utlysning i 20. konsesjonsrunde.

Mvh

Elisabeth Sæther
Fagmedarbeider Olje
23 23 46 32/ 97 52 79 54

Olje -og energidepartementet
Einar Gerhardsens plass 1
Postboks 8148, Dep 0033 Oslo

Deres ref.nr: 08/00202-50

23. mai 2008

**Angående anmodning om høringsuttalelse på forslag til utlysning i 20.
konsesjonsrunde**

Viser til anmodning om høringsuttalelse fra Olje – og energidepartementet den 11. april 2008. Bellona ønsker med dette å gi våre kommentarer til forslaget til utlysning for 20. konsesjonsrunde.

Med vennlig hilsen

Sign.
Elisabeth Sæther
Fagrådgiver i Bellona

Innledning

Bellona reagerte positivt da olje – og energiminister Åslaug Haga gjorde det kjent at hun ville høringsrunder på konsesjonsrundene for å få mer åpenhet i norsk oljeforvaltning. Bellona stiller seg undrende til at OED i høringsbrevet de nå sender ut, påpeker at forslaget er basert på Oljedirektoratets anbefalinger. Det er Bellonas klare oppfatning at når en utlysning til en konsesjonsrunde skal sendes ut på høring så bør uavhengige interesseorganisasjoner tilbys muligheten til å kommentere et reelt forslag til utlysning som kommer fra departementshold. Det var også vår forventning da olje – og energiminister Åslaug Haga lanserte høringsrundene i januar i år. Derfor var overraskelsen stor da Haga fraskrev seg alt ansvar for innholdet i forslaget som ble sendt ut på høring, men skrev i høringsbrevet at dette var kun et forslag basert på Oljedirektoratets anbefalinger.

Bellona mener at det er sentralt å ha muligheten til å påvirke departementets forslag til utlysning, da føringene for hvilke områder som oljeindustrien kan søke på legges der. Bellona forventer derfor at et forslag til utlysning sendes ut på ny høringsrunde etter at Olje – og energidepartementet har gitt sine vurderinger. Dette er den eneste måten å sikre at høringsrundene blir et verktøy som skaper større innflytelse for organisasjoner som Bellona.

Vi vil nedunder kommentere Oljedirektoratets forslag til utlysning, og ser frem til å få komme med ytterligere innspill når OEDs forslag til utlysning blir presentert

1.0 Angående antall blokker i utlysningen

Regjeringens mål er et klimanøytralt Norge i 2050. Det er også norsk politikk at den globale middeltemperaturen ikke skal øke med mer enn 2 °C i forhold til før-industrielt nivå. I følge FNs klimapanelers fjerde hovedrapport forutsetter dette en global utslippstopp senest i 2015 og at utslippene deretter reduseres med opp mot 85 prosent innen 2050. Økte utslipp fra oljeindustrien har i den senere tid vært viktigste årsak til at Norge overskrider sine internasjonale klimaforpliktelser. Fra 1990 og fram til i dag er utslippene fra denne sektoren nesten doblet. Hovedårsaken til de økte utslippene fra petroleumssektoren er økt aktivitet, selv om også utslipp per enhet er på vei opp, i takt med at norsk sokkel modnes og de resterende ressursene blir mer energikrevende å hente ut. Konesjonsrundene er det viktigste styringsverktøyet, utenom åpning av havområder, for å begrense klimagassutslippene fra oljeindustrien. Den petroleumpolitikken som fastsettes gjennom konsesjonsrundene, gir seg først utslag i økte utslipp av klimagasser etter flere år da prosessen fra tildelt lisens til utbygging av et felt går over mange år.

I forslag fra Olje – og energidepartementet (OED) foreslås til sammen 104 blokker utlyst. Dette er et svært høyt antall, da utlysningen i 19. konsesjonsrunde var 64 blokker og i 18. konsesjonsrunde 95 blokker. Dette innebærer at dersom dette forslaget blir stående er det den største utlysningen siden 1967. Bellona mener at det er meget uheldig at antallet er så høyt da omfanget av en utlysning er avgjørende for hvor mange lisenser som blir tildelt i konsesjonsrunden. Et høyt antall nye lisenser vil legge til rette for ny oljevirkosomhet på norsk sokkel i flere tiår framover. Bellona er bekymret for at et stort omfang utbygginger lengre fram i tid vil hindre Norge i å bli et foregangs land i klimapolitikken, all den tid de norske utslippene vil øke eller avta marginalt.

Et stort omfang av nye lisenser vil også kunne føre til at investeringsnivået på norsk sokkel fortsetter å holde seg høyt, noe som igjen vil kunne ramme investeringer i fornybar energi. I 2008 og årene framover er investeringene på norsk sokkel ventet å øke (OD 14.01.08). Bellona mener at skyhøye investeringer i petroleumssektoren fortrenge annen næringsvirksomhet, og er i særlig grad bekymret for at dette vil fortrenge investeringer i fornybar energi og CO₂-håndtering. Bellona mener derfor at antall blokker utlyst i 20. konsesjonsrunde generelt bør reduseres betydelig. Spesielt mener Bellona dette bør dette skje, ved at de blokkene som ligger i særlig miljøfølsomme områder ikke lyses ut.

2.0 Forvaltningsplaner for Norskehavet og Nordsjøen

Regjeringen har satt i gang en planprosess for å få utarbeidet en helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet. Denne skal i følge Regjeringen være ferdigstilt i 2009. Bellona er derfor motstander av å utlyse areal til oljeindustrien i Norskehavet, da det vil bety at det foregår to parallelle prosesser i samme havområdet. Dersom målet med økosystembasert forvaltning skal gjennomføres, må forvaltningsplanen legge rammene for aktivitetene i havområdet, og ikke omvendt. 20. konsesjonsrunde kan undergrave

beslutninger som skal tas gjennom forvaltningsplanen. Bellona krever derfor at 20. konsesjonsrunde utsettes til forvaltningsplanen for Norskehavet er ferdigstilt. Vi mener det ikke kan argumenteres med at det er tidskritisk å få gjennomført utlysninger i Norskehavet, når rigggmarkedet og arbeidsmarkedet er så presset som det er i dag. Statens miljøfaglige etater deler i stor grad Bellonas syn i saken, da både SFT og Direktoratet for Naturforvaltning fraråder en hver utlysning i Norskehavet inntil forvaltningsplanen for området er ferdigstilt. (DN 06.05.08, SFT 08.05.08).

Det er også igangsatt en prosess for å få på plass en helhetlig forvaltningsplan for Nordsjøen. Denne prosessen forventes i følge Miljøverndepartementet å være ferdig innen 2015. Bellona krever at det ikke tildeles nye lisenser i Nordsjøen inntil dette arbeidet er ferdigstilt.

3.0 Kommentarer til spesifikke blokker

Bellona mener at oljevirksomhet er uakseptabelt i gyteområder og viktige områder for larvedrift. Dette er begrunnet med at egg, yngel og larver er særlig sårbare overfor forurensning, da både uhellsutslipp og utslipp under normal drift. I tillegg er det også viktig å ta hensyn til områder med forekomster av naturverdier som fuglefjell og korallrev. Våre faglige kommentarer til de konkrete blokkene som vi mener ikke må utlyses i 20. konsesjonsrunde er ikke uttømmende, og vi støtter oss også på de vurderingene som er gjort av Direktoratet for Naturforvaltning (DN), Statens forurensningstilsyn (SFT) og Havforskningsinstituttet (HI) i denne saken.

3.1 Barentshavet

De områdene som er foreslått utlyst i Barentshavet har en spredning på kystnærblokker, og blokker langt til havs. De foreslåtte blokkene i 7021, anser Bellona som ute av forslaget, i og med at disse ble definert som modent område i forbindelse med årets utlysning i TFO.

De foreslåtte blokkene som ligger inne i 7123 og 7124 vil Bellona på det sterkeste fraråde utlysning av. Disse områdene ligger innenfor området definert sårbart i forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten i forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten (St. meld nr. 8 (2005-2006)). I tillegg er de svært kystnære, hvilket vil vanskeliggjøre muligheten for en tilstrekkelig oljevernaksjon i tilfelle ulykke. I følge Statens forurensningstilsyn (SFT) bør det ikke foregå oljevirksomhet i et belte på 72 km fra kysten (SFT 26.09.96).

Bellona mener at det ikke må utlyses flere blokker i Barentshavet. I FN's klimapanels fjerde hovedrapport fastslås det at klimaendringene vil gå dobbelt så raskt i Arktis, som resten av kloden. Dette betyr at vi kan forvente et enormt press mot økosystemet i Barentshavet i tiden framover. For å styrke økosystemets evne til å tåle negativ påvirkning som følge av klimaendringer, må andre påvirkningsfaktorer reduseres. Dette

gjelder blant annet redusert belastning på økosystemet som følge av oljeproduksjon. Det er allerede registrert arter i Barentshavet som ikke er stedsegne for dette havområdet. Bellona er derfor kritisk til å tildele lisenser i et havområdet hvor økosystemet blir og vil bli utsatt for store belastninger.

Det vil også være uheldig og utlyse nytt areal i Barentshavet, all den tid miljøkartleggingsprogrammet MAREANO ikke er ferdig. MAREANO er en del av kunnskapsinnhenting som skal foregå i forbindelse med revisjonen av forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten i 2010. Det bør være vesentlig å ha et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om økosystemet på plass før man utlyser areal i et havområde.

3.2 Norskehavet

Inne i Olje – og energidepartementets forslag er det foreslått å utlyse blokker som ligger svært kystnære, og nær viktige gyteområder for sild, torsk, hyse og sei. Bellona vil særlig vise til de foreslåtte blokkene 6204/ 6,7,8,9,10, 6203/9 og 12, 6205/3, 6305/12, 6306/8,10 i Møre-området. Områdets sårbarhet blir blant annet bekreftet av Havforskningsinstituttet (HI) sin høringsuttalelse i forhold til forslag om utlysning i 20. konsesjonsrunde (HI 22.05.08). Fuglefjellet Runde ligger også nært de foreslåtte Møre-blokkene, hvilket er særlig kritisk i og med at sjøfugl er meget sårbar ovenfor oljeforurensning. Bellona vil også minne om at disse blokkene ble utlyst i 19. konsesjonsrunde, men ikke tildelt på grunn av at de var svært omstridte. Daværende olje – og energiminister Odd Roger Enoksen uttalte den gang at de aktuelle blokkene var svært sårbare, og at det skulle foretas en vurdering av om hvorvidt fiskeriinteressene kunne kombineres med petroleumsleting i dette området. (OED 31.03.06) Etter det Bellona erfarer, har det ikke forekommet ny kunnskap som tilsier at situasjonen er betydelig endret siden 2006. I den sammenheng kan man blant annet vise til at Petroleumstilsynet advarer mot manglende fokus på sikkerhet og vedlikehold på norsk sokkel. (Petromagasinet, 03.09.08). En slik holdning til viktige spørsmål fra de selskapene som opererer på norsk sokkel må få betydning og da særlig i sårbare områder. Bellona er etter dette mot til at de overnevnte blokkene blir utlyst. Bellona kan heller ikke se at det har kommet noen ny vurdering angående de aktuelle blokkene på Mørekysten fra OED sin side.

Lengre nord utenfor Lofoten vil Bellona spesielt peke på følgende blokker som ligger inne i OED sitt forslag til utlysning: 6509/3,4,5,6,12, 6609/3. 6610/ 1,2,3. 6611/1 og 6707/8,9,11. I tillegg til at flere fiskearter gyter i dette området, og at det også pågår fiskeriaktivitet her, ligger blant annet et av verdens største kaldtvannskorallrev rett utenfor Røst.

3.3 Nordsjøen

De blokkene som er foreslått utlyst i 20. konsesjonsrunde i Nordsjøen ligger svært kystnært. Statens forurensningstilsyn (SFT) uttrykker også sin bekymring for dette i sin høring (SFT 09.05.08). I tillegg befinner flere av blokkene i sørlige deler av Nordsjøen i forslaget seg i, eller i nærheten av gyteområdet til tobis og makrell. Derfor krever Bellona at ingen av de foreslåtte blokkene i Nordsjøen lyses ut i 20. konsesjonsrunde.

4.0 Utlysningvilkår for 20. konsesjonsrunde

Bellona krever at det i utlysningvilkårene settes krav om bruk av klimavennlig kraft fra land ved en eventuell utbygging i de aktuelle lisensene. Norsk petroleumsssektor står i dag for en fjerdedel av norske klimagassutslipp (SSB 13.05.08). Den samme sektoren er også ansvarlig for store deler av norske NOX-utslipp. (SSB 13.05.08) I følge Statens forurensningstilsyn (SFT) vil økning i klimautslipp fra petroleumsssektoren framover være den viktigste årsakene til at Norges klimagassutslipp vil øke framover. SFT anbefaler også at utredning for elektrifisering settes som utlysningvilkår i 20. konsesjonsrunde (SFT 09.05.08).

Bellona krever at det i utlysningvilkårene settes forbehold om godkjenning av Plan for utbygging og drift (PUD). Dette vil være viktig for at innehaverne av lisensen gjøres oppmerksom på at den tildelte lisensen ikke gir krav på å få godkjent en PUD i Stortinget.

SFT må vurdere selskapenes miljøkompetanse i forbindelse med tildelingene. Miljøkompetanse bør fremheves som et viktig kriterium i utlysningsteksten

5.0 Oppsummering

Klima og lisensvilkår

- Bellona krever at antall blokker reduseres kraftig i forhold til det foreliggende forslag på bakgrunn av hensyn til framtidige klimagassutslipp.
- Bellona krever at det i utlysningsteksten settes som vilkår at en hver utvinningstillatelse skal forsynes med kraft fra klimanøytral kraftproduksjon.
- Bellona krever at det i lisensen settes et forbehold om godkjenning av Plan for utbygging og drift (PUD).
- Utlysningsteksten må vektlegge at søkerens miljøkompetanse må være avgjørende for en eventuell lisenstildeling.

Norskehavet

- Bellona krever at en eventuell utlysning av områder i Norskehavet bør utsettes innen forvaltningsplanen for området er ferdigstilt.
- Bellona krever at de spesifiserte blokkene i høringsuttalelsen som ligger utenfor Møre og utenfor Lofoten ikke utlyses av hensyn kystnærhet og til sårbart miljø.

Nordsjøen

- Bellona krever at de spesifiserte blokkene i høringsuttalelsen som ligger i Skagerrak ikke utlyses av hensyn til sårbart miljø og kystnærhet.

Barentshavet

- Bellona krever at ingen blokker lyses ut i Barentshavet, da dette er et svært sårbart område.

Kilder

Direktoratet for Naturforvaltning (DN) 06.05.08 *Olje- og energidepartementets forslag til utlysning av 20.konsesjonsrunde*

Petromagasinet 03.09.07 - *Skremmende dårlig styring* Elektronisk kilde: <http://www.petromagasinet.no/art.asp?id=7676>

Oljedirektoratet (OD) 14.01.08 *Sokkelåret 2007 – Investeringer* Elektronisk kilde: http://www.npd.no/Norsk/Emner/Ressursforvaltning/14.1.2008+Sokkelaret2007_investeringer.htm

Oljedirektoratet (OD) 14.01.08 *Sokkelåret 2007*

Olje – og energidepartementet (OED) 31.03.06 *Tildelinger i 19. konsesjonsrunde*

Statens forurensningstilsyn (SFT) 08.05.08 *Forslag om blokker til utlysning i 20.konsesjonsrunde*

SFT, NP og DN (25.09.96) *Barentshavprosjektet, koordinert anbefaling fra DN, NP og SFT*

Statistisk sentralbyrå (SSB) 13.05.08 *Utslipp av klimagasser. 1990-2007* Stor økning i klimagassutslippene* Elektronisk kilde <http://www.ssb.no/klimagassn/>

Statistisk sentralbyrå (SSB) 13.05.08 *Utslipp av NMVOC, nitrogenoksider og ammoniakk. 1990-2007* Utslippene under NMVOC-målet* Elektronisk kilde: <http://www.ssb.no/agassn/>

St. meld. nr 8 (2005-2006) *Om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan)*